પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીની ૭૨૩ મી જન્મજયંતિ નિમિત્તે

પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીના શ્રી નિયમસાર ગાથા ૫૦ પરના પ્રવચનોની

પ્રવચન (DVD #16, PN 99 થી ફેબ્રુઆરી ૧૯૭૮) પર પ્રશ્નો :

- શાસ્ત્ર (T) અધિકાર પોતે (T.) બનાવતાં પોતાનો સાર્થ બનાવતો ...

* ૧. અજ્ઞાની જીવે પોતાને જ જાણ્યો નથી, પરંતુ તેણે પરનું જ્ઞાન તો શોધાર્થે દોડ્યો જ છે.

૨. સ્વરૂપજ્ઞાની જીવોને સ્વનું નિજ પરનું શોધાર્થે જ્ઞાન હોય છે.

૩. ત્રિકાળ નિરાવરણ, નિરાકુલ નિરાવરણ એવો સ્વરૂપ નિરાવરણ-એવા જ્ઞાન માટે તેવા જ્ઞાન તરફનો અભ્યાસીને પોતાનું ને પરનું શોધાર્થે જ્ઞાન થાય છે.

૪. દૃષ્ટિવંતની મુક્તિ બધા શ્રોતાઓની નિરાકુલ શાંતિ થઈ, તારણ કે તે નિરાવરણપણે પરમાત્મતત્ત્વ પાસે શાંતિ થઈ.

૫. દૃષ્ટિવંતની મુક્તિ તે તે રાગના અંશોમાં નિર્મળપણું તેવાંશે નિજ દૃષ્ટિ ત્યાં જાય છે.

* ૬ આત્માના દોષથી નિરાવરણમાં દોષ આવે છે.

૭. બધાને આત્મા પૂરતા જ્ઞાન ત્યાં જ્ઞાનિત સમકિતી જ્ઞાન છે.

૮. રાગ એ પરભાવ છે, માટે હેય છે; નિર્મળ પર્યાય પરભાવ નથી, માટે ઉપાદેય છે - એમ એવા જ્ઞાનનું નામ છે.

૯. નિરાવરણ વસ્તુમાં જાય ને જાણતો જાણ થાય, માટે તેની દૃષ્ટિ ને જ્ઞાનને પણ જાણ રહેતા થાય.

* ૧૦. ગૃહીત મિથ્યાત્વમાં અનંતાનુ અનાદિકાળથી પ્રત્યક્ષ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીનો તારણ છે.

* ૧૧. ઉપાદાન જ્ઞાન નિરાકુલ આત્માના ઉપાદાનમાં પ્રગટે છે, માટે તે નિરાવરણ થાય.

૧૨. બાહ્યની ક્રિયાથી એમાં જ્ઞાનના ઉપાદાનમાં ફેરફાર થાય છે.

૧૩ બાહ્યની ક્રિયાથી એમાં નિમિત્તપણાના આરોપ થાય છે.

૧૪ નિશ્ચયનયાનુસાર ગાથા ૩૮ એટલે વ્યવહારનયાનુસાર ગાથા ૮૨ માં આત્મામાં પરોક્ષ રીતે બાહ્યની ક્રિયાથી જ્ઞાન થઈ શકે છે.

* ૧૫. આત્માને બધાના થકી મોક્ષ થાય નહીં, પોતે દૃષ્ટિવંત નિજ જ્ઞાનના થકી શાંતિ થાય.

* ૧૬ ઉપશમ સમકિતનું ઉપશમ સ્થિતિ રહે છે.

૧૭ ક્ષાયિક સમકિતની ઉપર ક્ષયત સ્થિતિ રહે છે.

૧૮ ઉપશમ સ્થિતિમાં ગરબા પામનાર ક્ષાયિક સમકિતી બધા સંસારનિવૃત્તિમાં જાય છે.

* ૧૯ જે જ્ઞાનમાં નિરાવરણ નિર્મળતા તે જ્ઞાન ક્ષાયિક જ્ઞાન છે.

૨૦. આપણે ૩૮ માં બધાને સંસારસ્થિતિ નિજ જે સ્વભાવ ક્ષાયિક તત્ત્વ તણાં તે જ્ઞાનને પોતાના પણ માં ગાથામાં સ્વરૂપાચરણ નિર્મળતાનુસાર નિજ જે સ્વભાવમાં ક્ષાયિક તત્ત્વ છે તે નિર્મળ વ્યવહારથી સંસારી ... છે.

DVD #16, પ્રકરણ નં. PN 99 (CT)

શ્રી નિકમસાહેબ ગાંધી પર ખરા પ્રકાશ નિવેદન

૧. F. સાક્ષી ન આપવાને કારણે ખરાં પ્રશ્નોની જાણકારી નથી.
૨. T.
૩. T.
૪. F. જે ફરિયાદીએ મૃતક પાસે મદદ માગવા ગયો હતો, તેની પાસે મૃતક મુદ્દામાલ લઈ ગયો.
૫. T.
૬. F. આરોપીના કોલરને સ્પર્શ કરીને કોલ લગાવ્યો નથી.
૭. F. ફરિયાદી સમક્ષ આરોપી મુસ્તફાએ પણ શરૂ કર્યું હતું, બચાવે આરોપીની મુસ્તફા તથા ગોરાએ મુસ્તફાએ શરૂ કર્યું.
૮. F. રાજા તથા મરણનાં દોષારોપ તરીકે તેમ છે કે, પરંતુ નિકમસાહેબના સવાલમાં ઉલટ નિકમ પ્રકરણની જ દોષારોપ તેઓ પણ કરી છે.
૯. T.
૧૦. F. મૃતકના ફરિયાદીએ સૌપ્રથમ ગાંધીસાહેબ-સામે મુ.મુ.ફરિયાદીએ કર્યું છે.
૧૧. F. ફરિયાદીએ ઉલટ તપાસમાં તરીકે બચાવપક્ષની સૌપ્રથમ દોષારોપ કોણે કરી તેવાં શ્રીનિકમસાહેબના તરફથી કરવામાં આવ્યો છે.
૧૨. T.
૧૩. T.
૧૪. T.
૧૫. F. ફરિયાદીએ તો સ્વેચ્છાએ પણ આપવામાં આવ્યો છે.
૧૬. F. ફરિયાદી સમક્ષ પુરાવાની બાબતમાં, સરકારના કાર્યકર તરીકે તેમણે કોઈ પુરાવાની ના કરી તેવાં શ્રીનિકમસાહેબના પણ જણાવ્યું હતું છે.
૧૭. T.
૧૮. T.
૧૯. F. જો આપે નીચેની કોર્ટ ગાંધી સ્વેચ્છાએ તો આપ સ્વીકારવામાં આવે છે.
૨૦. T.

DVD#16 પ્રવચન નં. PN 101 : શ્રી નિયમસાર ગાથા 40 પરના પૂ. ગુરુદેવશ્રીના ૪૫ મિનિટના પ્રવચન પર પ્રશ્નો:

(A) સાચું કે ખોટું જણાવો:-

* 1- જ્ઞાનદાન એ સિદ્ધાંત મુજબ પરમાર્થ છે.

* 2- બાવીસમી ગાથામાં કેવળ જ્ઞાનના જ્ઞાનનો જ્ઞાન છે.

3- નિશ્ચયાદૃષ્ટિએ સારા મનિષ્યના દોષ શોધતી નથી.

* 4- વ્યવહારદૃષ્ટિએ જ્ઞાનમાં અનુભવ કરી લીધો છે, માટે તેને મનિષ્યના દોષી નથી.

* 5- નિશ્ચયની ઉત્પત્તિ જ્ઞાનના આધારે થાય છે.

* 6- જેમ પરાધીન દુઃખનો અંત આવે છે તેમ સ્વાધીની પણ દુઃખનો અંત આવે છે.

7- ગંધ, સ્પર્શ, સ્વાદ, સ્વર અને પરાધીન જ્ઞાન તેમ છે; પરંતુ દુઃખનો ભેદ તો શાસ્ત્રકાર છે- એમ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીએ કહ્યું છે.

8- વ્યવહાર ગાથા ૧૧ માં કહેલો અનુભવ એટલે એ ગાથામાં કહેલો પરમ-પારિણામિકભાવ એ બંને અર્થ જ છે.

(B) ટૂંકમાં જવાબ આપો:-

* 1- વ્યવહારથી ગાથા ૧૫ કે ૧૮ માં કહેલા વિષય પરિણામનો પ્રકાશ શા માટે કહ્યો છે?

* 2- 'ઉદાસીન' શબ્દનો અર્થ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી એટલે શું કહે છે?

* 3- 'અવિનુકાવસ્થા' એટલે શું?

* 4- અવગાહનાનો ના જ્ઞાનમાં નો શું અર્થ?

* 5- અવગાહનાનો અભાવ જ્ઞાનમાં નો શું અર્થ?

* 6- શુભ ભાવ થી સિદ્ધોને શુભભાવનું કારણ કેવું છે?

ધુવાડા PM (૧) ધરના પ્રશ્નોના ઉત્તરો

(A) T/F

1- T

2- F. ગાયત્રીમંત્રના બે પ્રકારો છે. એક ઉચ્ચ કોટિ અને બીજો નીચ કોટિ

3- T

4- F. સમયસૂચિકાનો જ રોગના મૂળ તરીકે છે, તારણ કે એમાં રોગના નામ-નિર્દેશ કરેલ છે. પ્રાસંગિકમાં રોગનો વિચાર તથા સમયસૂચિકાનો જ કરેલ છે.

5- F. બધા રોગના ઉદ્દેશ એ બધાને નિર્દેશ કરવાના હોય છે.

6- T

7- T.

8- T.

(B) ટૂંકમાં ઉત્તરો :-

1- ત્રિદોષ ધરાવતા કોઈપણ દ્રવ્ય જ્યાં સેવન-રોગની ઉત્પત્તિ થાય છે, રોગ મૂળકારણ છે અને રોગ જેના આશ્રયથી ઉત્પન્ન થાય છે તે ધરાવતા બધા મૂળકારણ છે એમ કોઈકોએ તર્કોમાં કહ્યું છે.

2- જેનું કોઈક "ઉત્પન્ન" છે -- ઉદ્ભવ છે તે ઉત્પન્ન છે.

3- "ઉ પૂર્વક ઉ"

4- ગ્રહચારણાનો શાસ્ત્ર અભ્યાસ.

5- ત્રિદોષાદિ-૨ રોગોના.

6- શું બાબતો એકબીજા સાથે શુદ્ધિભાવ પ્રગટે છે, એવાં એકબીજાનો શુદ્ધિભાવ શુદ્ધિભાવનું કોઈકરૂપ ધરાવતા તર્કોમાં કહ્યાં છે.